

ඉ. ඉ. ව. 2555 මදින් මස කළුපය, ර. ව. 2012 ක් වූ මාර්තු මස 07 වන දින

මාතර. ශ්‍රී සුදුර්කි මහ පිරවෙන්හි පර්වනාධිපති දෙව්නුවර, කපුගම ශ්‍රී සුදුර්මාර්මාධිපති
ගස්තුපති පුරුෂපාද කපුගම සුගතසාර ස්වාමින්වගත්සේ විසිනි.

(මැසක්ම නිකායේ වාතුම සුදුස ඇසුණුනි)

සමාජය තැමේ දිය පහරේ අති හය හඳුනාගෙන නිර්හයව පිටත් වෙමු.

ගස්තුපති පුරුෂපාද කපුගම සුගතසාර ස්වාමින්වහන්සේ විසිනි.

නමෝ තසස හැගවතො අරහතො සමමා සමඛුදධසස !!!

සමාජය තැමේ දිය පහරේ අති හය හඳුනාගෙන නිර්හයව පිටත් වෙමු.

(මරකඩම නිකායේ වාතුම සුතාය ඇසුරෙනි.)

කාරණික පින්වත්ති,

අද මදින් පුර පසලොස්වක පොහොය දිනය යි. ගොතම බුද්ධිවහන්සේ තම යුතීන්ගේ සුහ සිද්ධිය සඳහා කිහුල්වත් පුර නුවරට වැඩිම කළේ අද වැනි පුර පසලොස්වක පොහොය දිනයක ය. සුද්ධේද්ඩන රජතුමා තම පුතතුවන් රජ ගෙදරට වැඩිමවා ගැනීම සඳහා අැමතිවරුන් නව දෙනෙකු පිරිස සමගින් පිටත්කර යැවු හමුත් එළ අය තට්ටාගතයන් වහන්සේගෙන් බනා අසා පැවිදි වුහ. දසවන වතාවට යැවැවේ කාලුදායි අැමතිවරයා ප්‍රධාන පිරිස ය. කාලුදායි අැමතිවරයා බුද්ධිවහන්සේ හමුවට ගොස් කිහුල්වත් පුර නුවර පිළිබඳ පරිසර වර්ණනාවක් කළ හ.

“හාගෙවතුන් වහන්ස, දැන් කිහුල්වත් නුවර ගස්වල ගිනි අගුරු මෙන් රතු පැහැති මල් හා දැල් ඇත. පරණ කොළ වැට්ටෙමෙන් මලින් සැරසි ගෙ ගස් දැන් විල අපේක්ෂාවෙන් සිටි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දැන් කිහුල්වත් පුර නුවරට වැඩිම වීමට සුදුසු කාලය යි..”

සිදුහත් කුමරයේ උපන් දිනයේ ම උපන ලද කාලුදායි අමාත්‍යවරයා මෙම පරිසර වර්ණනාවෙන් සිදු කළේ තමාට අවශ්‍ය කාරණය වන්තයෙන් කියා දීම යි. කාලුදායි ඇමතිවරයා මෙහිදී ප්‍රකාශ කරන්නේ ගාක්ජයින් තම පරෙනු අදහස් ඉවත බ්‍ර ඔබ වහන්සේ ඉදිරිපත් කරන නව වින්තනය භාර ගැනීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටින බවයි. ඒ තත්වය තෝරා ගත් තව්‍යගතයෙන් වහන්සේ වේළුවනාරාමයෙන් පිටත් වී කිහිප්ල්වත් පුර නුවරට වැඩිම කළ හ.

මෙවන් උතුම් දිනයක මේ දහම් පණිවිධියෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ බුදුන්වහන්සේ ඉදිරිපත් කළ නව වින්තනය හඳුන්වා දී සමාරය තුළ බියෙන් ඒවත් වන අයට නිර්හයතාවය පුදුනය කිරීම යි. ඒ සඳහා අප අද තෝරා ගත්තේ මපක්‍රීම නිකායේ මපක්‍රීම පත්‍රණාකායේ හිකු වර්ගයට අයත් වානුම සූත්‍රය යි. පැවිදී පක්ෂය සඳහා දේශනා කළ මේ සූත්‍රයෙන් තිනි පැවිදී දෙපක්ෂයටම නිර්හයතාව උදුකර ගත හැකි ය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ වික්තරා කාලයක වානුම නම් ගමෙනි නිතු නෙළුම් වනයක වාසය කළ හ. සැරුශුත් මුගලන් දෙනම ද අලුත පැවිදී වූ 500 ක් හිකුන් වහන්සේලා සමග මෙම නෙළුම් වනයට පැමිණියේ තව්‍යගතයේ වහන්සේ දැක ගැනීම සඳහා යි. අලුත පැවිදී වූ මේ සාම්ප්‍රදා හිකුන් වහන්සේලා මේ ස්ථානයට පැමිණා විනි සිටි හිකුන් වහන්සේලා සමග කට්‍යා බහ කරමින් තම පාත්‍රා සිවුරු පිළියෙළ කරමින් කියා කළ හ. උත්වහන්සේලාගේ නොදැනුවත්කම නිසා මහත් ගබඳයක් නෙළුම්වනය තුළ අභින්‍ය විය. බුදුන්වහන්සේ මෙම නෙළුම් වනයට වැඩිම කළේ විවේක සූචියෙන් වැඩිසිටීමට යි. මේ ගබඳය ආසා අනා හිමියන්ගෙන් විමසු විට කාරණය අවබෝධ විය. අනා හිමියන් අමතා සැරුශුත් මුගලන් දෙනම කැදුවා මේ හිකු පිරිස වහාම මෙතනින් ඉවත් කරන ලෙස මතක් කළ හ. අගස්ව දෙනම ද තව්‍යගතයේ වහන්සේගේ මතක් කිරීම මත විම හිකු පිරිස නැවත සිටි තැනට යැවීමට තීරණය කළ හ. වානුම වැසි ගාක්ජයින් මේ බව දැක නෙළුම් වනයට වැඩිම කළ හිකු පිරිස නැවත ඒමට හේතු දැන ගෙන බුදුන්වහන්සේගෙන් සමාව ඉල්ලා ගැනීම සඳහා ක්‍රියාත්මක විය.

විදා වානුම වැසි ගාක්ජයින් තව්‍යගතයේ වහන්සේට කියා සිටියේ ස්වාමීනි, මේ කුඩා ස්වාමීන් වහන්සේලා ඔබවහන්සේගේ ඇසුරින් ඉවත් වීම උත්වහන්සේලාට දැරිය නොහැකි පාඨමකි. ඉතාම කුඩා පැලයකට වතුර සහ පොහොර නොලැබුනොත් ඒ ගසෙහි පැවැත්මක් නැත. කුඩා වසු පැවියෙකුට තම මව නැති උනොත් ඒ වසු පැවියාගේ පැවැත්මක් නැත. මෙම බ්‍රේපමාව සහ වත්සේපමාව ඉදිරිපත් කළ ගාක්ජයින් බුදුන් වහන්සේ සමා කරවා ගැනීමට සමත් විය.

සහම්පතී බුහ්මයා ද මේ බව දැන ගෙන මෙසේ සිදුව්ම සපුතර මහත් අලුහයක් බව දැන බුහ්ම ලෝකයෙන් අවත් බුදුන්වහන්සේට කියා සිටියේ අලුත පැවිදි වූ මේ හික්ෂාන් වහන්සේලාට ඔබ වහන්සේ ගෙන් වෙන්වී පිවත් වීමට නොහැකි නිසා සමාච බ්‍රභා දෙන ලෙස යි. එහිදී බුදුන් වහන්සේ ඒ හික්ෂාන්ට සමාච දුන් බව සූත්‍රය සඳහන් කරයි. සමාච දීමෙන් අනතුරුව තත්‍යතයන් වහන්සේ සැරුයුත් හිමියන් කැඳවා ගාර්ප්‍රත්‍යුය මම ඔබලා මෙතනින් ඉවත් කළ විට කුමක් සිතුවේදයි ප්‍රශ්න කළ හ. එවිට සැරුයුත් හිමියන් කියා සිටියේ ස්වාමිනි ඔබ වහන්සේ නිහාඩව විලු සමවතින් වැඩ සිටින තැන අපිත් විසේ නොකිරීම නිසා ඒ තත්වයට මූහුණු දුන් බවයි. තත්‍යතයන් වහන්සේ විම පිළිතුරෙන් සතුව නොවී ය. නැවත මූගලන් හිමියන්ගෙන් විම ප්‍රශ්නයම විවාල හ. එවිට මූගලන් හිමියන් කියා සිටියේ බුදුන් වහන්සේ නිහාඩව එලු සමවතින් සිටිනා මොනොන් මමත් සැරුයුත් හිමියනුන් හික්ෂා පිරිස පාලනය කළ යුතු බව යි. විම පිළිතුරට බුදුන් වහන්සේ සතුවට පත්ව සාධු සාධු යනුවෙන් තම සතුවට පල කළ හ. තත්‍යතයන් වහන්සේ තුළ පැවති උදාර මානුෂික ගුණයක් මේ සිද්ධියෙන් පැහැදිලි වෙයි. අලුත පැවිදි වූ හික්ෂාන් වහන්සේලාගෙන් සියයට සියක් සංවර්ධන බවක් තත්‍යතයන් වහන්සේ අපේක්ෂා නොකළ බව පෙනේ. නමුත් සැරුයුත් මූගලන් දෙනාම තම යුතුකම ලෙස උන්වහන්සේලා සංවර්ධන තබාගත යුතුය යන්න බුදුන්වහන්සේගේ අපේක්ෂාව යි.

එදා භාරතයේ විවිධ ගුමනු පිරිස් පිවත් වූ බව පෙනේ. විම ගුමනු පිරිස් අතර බෝද්ධ සංශය සූචිත්‍යෙන් ගුමනු පිරිසකි. විම ගුමනු පිරිස තුළ ගුණාත්මක වෙනසක් ඇති කිරීම තත්‍යතයන් වහන්සේගේ අපේක්ෂාව යි. විම බලාපොරොත්තුව ඇති ව මෙම වාතුම සූත්‍රයේදී හික්ෂාන් වහන්සේලා වෙත ඉදිරිපත් කළ සූචිත්‍යෙන් පණිවිඩිය ගිනි පැවිදි සියල් දෙනාගේම පිවිත සරු කරගැනීමට හේතුවක් වේ.

බුදුන් වහන්සේ මෙහිදී දේශනා කරන්නේ මහණුනි, යම් කිසිවෙක් තම අවශ්‍යතාවයකට ජල පහරකට බසින්නේ නම් විම ජල පහරේ හය හතරක් ඇති බව අපේක්ෂා කළ යුතු යි.

“වතනාරමානි හිකඩලෙ හයානි උදකො රෝහනෙන පාටි කඩිකිතබඩානි, කතමානි වතනාර උම්හයෝ කුම්ඩිලහයෝ ආවටවහයෝ සූදුකා හයෝ ...”

මහණුනි, ජල පහරකට බසීමට සූදුන්ම් වන පුද්ගලයා හය හතරක් අපේක්ෂා කළ යුතු යි. කුමක් ද ඒ හය හතර? උම්හය,

කුම්භීලහය, ආවටටහය සහ සූස්කාහය වශයෙනි. ” ඉහත කි ඩය හතර ගිහිගෙදරුන් පැවිද්දට වින පුද්ගලයාට ද මේ ධම් විනයෙනි බලපාන බව සිහිතබා ගත යුතුයි.

මෙතැන් සිට ඉහත කි ඩය හතර ගැන සූත්‍රයට අනුව තෝරැම් ගැනීමට උත්සාහ කරමු. පළවන උම් ඩය යනු, කේඩුපායාසයට නමකි. .” උම් ඩයන් කොඩුපායාසයෙන් අධිවචනයි”

ගිහි ජීවිතය අත්හැර පැවිදි ජීවිතයට පත්වන හිසුවකට තම ජීවිතයේ කළ යුතු තොකළ යුතු දේ හඳුන්වා දෙන්නේ ආවාර්ය උපාධ්‍යාය දෙනාම යි. සියලු දුක් නැතිකරගෙන තිවන් අවබෝධකර ගැනීමට සූදානම් වන තම ගිෂ්න පුත්‍රයාට අවවාද දෙන විට මෙසේ ඉදිරියට යන්න. මෙසේ ආපසු වන්න.. මෙසේ ඉදිරිය බලන්න. මෙසේ අන්පා දිග හරන්න. මෙසේ අන්පා හකුණන්න. මෙසේ සිවුරු පොරවන්න ආදී වශයෙන් අවවාද කරන විට විම ගිෂ්න හිසුව මෙසේ සිතයි. මා ගිහිගෙදර ජීවත් වන විට මෙවනි කරදර නැත. මේ පැවිද්ද කරදර සහිතය ඒ නිසා මම සිවුරු හරමි. මේ සිතුව්ල්ල ඇතිවන්නේ ඉහත කි අවවාද නිසා සිතේ ඇතිවන තුළ්ධය නිසා ය. විම තුළ්ධය යනු උම්හය නම් වූ දිය රැල්ල යි.

දෙවන කුම්භීල ඩය යනු, ශ්‍රීමාරික බවට නමකි .”කුම්භීල ඩයන් බො හිකඩවෙ ඔදිරිකතන සෙසන් අධිවචනයි” ගුරුවරයා තම ගිෂ්න හිමිට මෙසේ අවවාද කරයි. මෙවා අනුහව කළ යුතු යි. මෙවා අනුහව තොකළ යුතුයි මේ වෙළාවට අනුහව කළ යුතු යි. විකාශයෙන් අනුහව තොකළ යුතු යි. යනුවෙනි. මේවා ඇසෙන විට විම හිසුවට මෙසේ සිතයි. මම ගිහි ගෙදර සිටින විට කැමති දේ අනුහව කළමි. කැමති වෙළාවේදී අනුහව කළමි. මේ පැවිද්ද කරදරයි. වියින් කියවෙන් ගිහි ගෙදර සිටින විට කිහුලන් සේ සිතුනු සිතුනු දේ අනුහව කළ බව යි. ඒ නිසා පැවිදි බවන් ගිහි බවට පත්විය යුතු යි. මේ පැවිද්දා කෙරෙහි බලපාන කිහුල් බිඟ යි.

තෙවන ආවටට ඩය යනු, පස්කම් සැපතට කියන නමකි. ”ආවටට ඩයන් බො හිකඩවෙ පක්දවනෙන්න කාම ගුණාන් අධිවචනයි” පැවිදි වූ පුද්ගලයා ඇසංවර වූ කය වචනය ඇතිව පිතු පිණිස ඩයිරෙන විට පස්කම් සැපතින් යුක්තව ජීවත් වන අය දැකී. විසේ දැක මෙසේ සිතයි. මා ගිහිදෙර ජීවත් වන විට පස්කම් සැපතින් යුක්තව පීවත් උනෙමි. දැන් ගතකරන ජීවිතයෙන් ව්‍යුත් නැත. මෙසේ සිතා ගිහි බවට පත්වේ. විය උපමාකර ඇත්තේ දිය සූලියකට යි.

සිව්වන සුසුකා භය යනු අසංවර කාන්තාවට කියන නමකි. “සුසුකාහයන් බො හිකබවේ මාතුගාමසෙසත් අධිවචනය..” පැවැදි විකියා කරන හිකුව අසංවර සීලි කාන්තාවක් දකි. මෙහි අසංවර යන වචනය යෙදා අත්තේ නොදුට හැඳ පෙරට නොකිවන කාන්තාවන් ය.

විවැනි කාන්තාවක් දුටු වට හිකුවකට මෙසේ සිතෙන්නට පූලවන. මේ ගතකරන පිවිතයෙන් ප්‍රයෝගනයක් නොමැත. මා මගිනි දුටු කාන්තාව සමග පිවත් විය භැකි නම් කොතරම් නොදුදු? මෙසේ සිතා එම හිකුව ශිෂ්ට බවට පත් වේ. විම සුසුකා භයට හසුවීමකි. වියින් කියවෙන්නේ දරණු මාලුවෙකුට හසු වූ බව යි.

මෙම සුනුයේදී බුදන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ජලපහරකට බහින කෙනෙකු විම ජලපහරේ පවත්නා දිය රුළුවලට කිහුලන්ට දියසුලිවලට, දරණු මාලුවන්ට හසුවිය භැකි බවයි. ඒ භය භතර හැඳනා ගෙන ක්‍රියා කළ නොත් තිර්හය වී පිවත් විය භැකි බවයි. පැවැදි පිවිත ගත කරන අපි සියලු දෙනා මේ ගැන තිතර තිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.

මෙම දහම් පනිවිධිය වන්මත් ශිෂ්ට සමාජයටත් වැඩි දායක ය. ගිහියා ද සමාජය තුළ තිර්හයට පිවත් විය යුතු යි. ශිෂ්ට බොද්ධයාගේ ගාස්තාවරයා වන බුදුපිළියාන් වහන්සේ ශීල හිකුව තුළන් දේශනා කොට ඇත්තේ නොකළ යුතු දේවලින් ඇත් වී කළ යුතු දේ කරන ලෙස යි. ගිහියාගේ තිත්ත ශීලය වන පංච ශීලය ද, පොනොය දිනයේදී අඡ්ධාංග සීලය ද, විවැනි අවාර ධම් පද්ධතිය කි. සමහරැ මේවා ගැන දකින්නේ තමාගේ තිදහස තැති කර දමන දේ ලෙස යි. විසේ කරන සමහරැ බුදු දහම අතහැර දමා වෙනත් ආගම්වල පිහිට පතනු පෙනේ. විය භැඳින්විය භැක්කේ උම් භයට ය. විය සමාජය රුල්ලකි. විවැනි රුළුවලට හසුවී ගහගෙන ගියෙන් අපට සැමඳුම පිවත් වීමට සිදුවන්නේ බියෙනි.

සියලුම සත්වයින් ආහාර නිසා යැපෙන බව බුදුහම පිළිගනී. නමත් බුදුහම උගන්වන මාතුව ඉක්මවා ක්‍රියා නොකළ යුතු යි. මිනිසාගේ පිවිතය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ගනු ලබන ආහාර ගැන සැලකිලිත් විය යුතු යි. රස තාෂ්ණාව පසු පස දුවමින් කිහුලන්වගේ ආහාර ගැනීම සුදුසු තැත. අද ඉංකාවේ සිටින කුඩා දරුවන්ගෙන් බොමායක් දියවැකියා රෝගෙන් පෙළෙන බව අසා ඇත්තෙම්. රට හේතුව මෙම ආහාර පිළිබඳව මාතුව වරදවා ගෙන ක්‍රියා කිරීම යි. විවැනි රෝගීන් තිතරම සිටින්නේ බියෙනි. විම නිසා කුසේ ප්‍රමාණය දැනගෙන සුදුසු ආහාර අනුහාව කොට කිහුල් බියෙන් මිදෙමු.

ජිහියාට පංච කාම සම්පත් තහනම් කොට නැත. පිළිගත් විවාහ හීත් රාමුවක් යටතේ කම් සැප අනුහව කළ හැක. තට්ටාගතයන් වවහන්සේ මෙහිදී පුරුෂයාට අවවාද කරන්නේ “අනතිවාර්” ස්වාමී භාර්යාට ඉක්මවා නොයායුතු බවයි. ස්වාමී භාර්යාටට කියන්නේ “අනතිවාර්ණී” ස්වාමී පුරුෂයා ඉක්මවා නොයායුතු බවයි. යුග පීවිතය යනු, දෙදෙනෙකු අතර පවත්නා සම්බන්ධයක් පමණක් විය යුතු යි. මේ තත්ත්වය නොසලකා හැර කටයුතු කිරීම මේ සූත්‍රය හඳුන්වන්නේ ආවටට හය හෙවත් දිය සුළු වලට හසුවීමක් ලෙසයි. දිනපතා පුවත් පතක් ගත නොත් බොහෝ ස්වාමී පූත්‍රවරු සහ ස්වාමී භාර්යාටට එවැනි දිය සුළුවලට හසුවී මුළු පීවිතයම බියෙන් පීවත් වන හැටි දැකිය හැක. වෙද්‍ය මධ්‍යස්ථානවල දැන් නිතර දෙවේලේ දැකිය හැකි දැන්වීමක් වන්නේ “මාරාන්තිකයි සුවකළ නොහැක” කියා යි. ඉහත කි දිය සුළුවලට හසුවන අය ඉතා ඉක්මනින් තම පීවිතය අවසන් කර ගනී.

මෙම සූත්‍රයෙහි දැක්වෙන සුපුකා හය යනු අසංවර්ජීම් කාන්තාව හඳුන්වන වචනය කි. කාන්තාව මනාව හැඳ පෙරව සිටිය යුතු යි. වසුනු තරමට බබලන දේ ගැන සඳහන් කරන තැන කාන්තාවද එක් අයෙකි. අද සමහර කාන්තාවන් සිතන්නේ විවාත වූ තරමට ඔවුන් බබලන බවයි. එවැනි කාන්තාවන්ට හසුවන පිරිම් සඳුකළුන්ම බියෙන් පීවත් වන බව පෙනේ. ඒ නිසා පුරුෂ පක්ෂය එවැනි දරුණු මාලිවන්ගෙන් බේරි සිටිය යුතුය යි මේ සූත්‍රය අවධාරණය කරයි. සමහර මා පියවරු තම දරුවන් ඇගු වැසෙනසේ ඇඳුම් ඇඳීමට ප්‍රිය කළත් රේට ඉඩ නොදෙනි. ඔවුන් කියන්නේ ඔය වයසට ඔවැනි ඇඳුම් සුපු නැත. ඒ නිසා ගේරය විවාතව පෙනෙන ඇඳුම් ඇඳුය යුතුයි කියා යි. එවැනි දෙමාපියවරු තම දරුවන්ට සිදු වූ විපත් වලදී දුක්වන හැටි අප දැක තිබේ. ඒ නිසා සියලු කාන්තාවේ සංවර්ජීම් ඇඳුම්වලන් යුත්ත වුව හොත් පුරුෂ පක්ෂයට දරුණු මාලුන්ගෙන් ඇතිවන සුපුකා හයෙන් නිදහස් විය හැක.

වත්මන් සමාජය තුළ ඉගෙනුම බෙන දරුවන් මේ කාරණා හතර හඳුනාගෙන මේ බියවලින්නිදහස් වීමට ඇදිවන් කරගත යුතුයි. දෙමාපියන් හා ගුරුවරුන් දෙන අවවාද කරදරයක් හැටියට නිතන්න විපා). ඒවා කරදරයක් යයි සිතා ක්‍රියා කිරීමට උග්‍රහයට හසුවීමකි. එවැනි දිය රැළිවලට හසු වී ගිය දරුවන් ගැන ඇපි අසා ඇත්තෙමු.

ඉගෙනුම බෙන බොහෝ දරුවන් ඇපේ කිඡම් බිම් රටාවන් මිදි කිහුල් බිය අත්කරගෙන තිබේ. ඒ නිසා අපට ගැළපෙන ආහාර ගැළපෙන පමණට අනුහව කොට කිහුල් බියෙන් නිදහස් වෙමු. බමුණාන් කි පරිදි ගිෂ්‍ය පීවිතයේදී ඉගෙන ගත යුතු යි. තරුණා කාලයේදී විෂය

රස අනුහව කළ යුතුයි. වික පගට ඇත්තේ දෙකයි. නමුත් මදින් පිදි ක්‍රියා කරන සමඟ දරුවන් දෙකේදී කළ යුතු දේ විකේ දී කරන්නට ගොස් මේ ආවටට බිය නම් වූ දිය සුලුවලට හසුවී ඇත. ඉගෙනුම ලබන ගැහැනු දරුවන් තම සිරෑර වැසෙන සේ ඇඳුම් ඇදිමට පුරුදුවිය යුතු යි. විසේ කිරීමෙන් තමාටත් සමාජයටත් බියෙන් සැකෙන් තොරව පිටත් විය හැක. මේ කරණු සිත්ති තබාගෙන බියෙන් සැකෙන් තොරව පිටත්වීමට උත්සාහවත් වෙමු.